

15.Ökad undervisningskvalitet genom didaktiska frågor.

Nyckelord: Didaktiska frågor, förskola, undervisningskvalitet.

Bakgrund:

2019–2023 deltog vi i vårt rektorsområde, tre förskolor, i ett ULF nätverk – verksamhetsnära forskning i samarbete med Malmöuniversitet. De olika undervisningsuppläggen planerades i ett samplaneringsformulär och utvärderades i ett samvärderingsformulär. Dessa formulär utgick från de didaktiska frågorna *vad, hur, varför, vem, var och när*. Att samplanera och samvärdera efter de didaktiska frågorna är en didaktisk modell som man gör tillsammans i arbetslaget, därav orden samplanering och samvärdering. Genom att använda denna didaktiska modell kan läraren skapa en struktur som hjälper till att säkerställa att undervisningen är målriktad, engagerande och anpassad till elevernas behov.

I samband med att vi implementerade lekresponsiv undervisning i hela rektorsområdet så upptäckte vi att pedagogerna inte fullt ut förstod de didaktiska frågorna. Kvaliteten på undervisningen för barnen ökar när vi förstår de didaktiska frågorna och pedagogerna ökar sin förståelse och kunskap om undervisnings didaktik. Till exempel vad står den didaktiska frågan *vad* för? *Vad* gör vi eller *vad* ska undervisas? *Varför* frågan kunde också vara svår att besvara. Ytliga kunskaper kring didaktik räcker inte för att skapa undervisningskonst. (Roth, Holmberg, Löf, & Stensson, 2020, s. 51) Vi behöver didaktisk kompetens. (Karin Hjelmeskog, 2020, s. 66)

Frågeställning:

1. Vad betyder användandet av de didaktiska frågorna för kvaliteten i undervisningen?

Teorianknytning:

Genom vårt fokus på att förstå och använda oss av de didaktiska frågorna uppmärksammade vi didaktiken. Tidigare har vi ofta tagit bra val och gjort rätt insatser, men vi har inte tidigare medvetet använt en didaktisk modell. (Roth, Holmberg, Löf, & Stensson, 2020, s. 55) Didaktik är lärares professionsvetenskap (Roth, Holmberg, Löf, & Stensson, 2020, s. 47). Vi har utgått från de klassiska didaktiska frågorna som pedagogen Johan Amos Comenius redan på 1600 talet spred i Europa. (Karin Hjelmeskog, 2020, s. 48)

Metod:

Vi undersöker samplaneringar och samvärderingar, lärloggsinlägg, för samtal i handledning vid fördjupad reflektion och läser vad pedagogerna skriver i helårsanalysen vid läsårets slut. Undersökningen avser tre olika avdelningar på en av våra tre förskolor från höstterminen 2022 till vårterminen 2024.

Resultat och diskussion:

Vi vill på konferensen presentera resultat från vår undersökning och utifrån det diskutera implikation.

Vi ser betydelsen i att ge alla pedagoger i våra verksamheter förutsättningar för didaktisk kompetens då alla inte förstår de didaktiska frågorna.

En undervisning i veckan per arbetslag ska vara planerad i ett samplaneringsunderlag och denna undervisning ska samvärderas veckan därpå. Genom att använda de didaktiska frågorna kan vi bättre rikta och förklara vår undervisning. Nu beskriver vi vad vi vill uppnå, hur vi ska göra det och varför vi vill uppnå önskat resultat. Den ökade didaktiska kompetensen har medfört att förskollärare och barnskötare i våra verksamheter har blivit säkrare och bättre på att beskriva sin verksamhet.

Relevans:

Med ett uttalat undervisningskrav i läroplanen för förskolan vill vi mena att fokus på didaktik och didaktiska frågor kvalitetsutvecklar våra verksamheter och ökar kompetenserna hos både barn och pedagoger.

Referenser

Karin Hjälmeskog, K. A. (2020). *Didaktik i förskolan*. Malmö: Gleerups.

Roth, A.-C. V., Holmberg, Y., Löf, C., & Stensson, C. (2020). *Didaktik - flerstämmig undervisning i förskolan*. Lund: Studentlitteratur AB.